

تحلیل جامعه‌شناختی ابعاد محرومیت اجتماعی و تأثیر آن بر عهدشکنی زنان (مورد مطالعه منطقه ۲۲ شهر تهران)

جلال یوسفی^۱، محمدمهدی یوسفی^۲

^۱ مدرس دانشگاه، پژوهشگر مطالعات توسعه روستایی (نویسنده مسئول)

^۲ دانش‌آموخته جامعه‌شناسی اقتصادی و توسعه و پژوهشگر مسایل اجتماعی

چکیده

مهمترین تجربه‌های انسانی که اساسی‌ترین عوامل شکل‌دهنده شخصیت‌اش محسوب می‌شود، در درون خانواده نمود پیدا می‌کند و آموختن زبان، آداب و رسوم و برقراری روابط اجتماعی، ظهور افکار و اندیشه‌ها و همچنین جهت‌دهی به شخصیت انسان هم از خانواده شروع می‌گردد. به همین دلیل خانواده تأثیر عمیقی بر دیگر نهادهای اجتماعی خواهد گذاشت. پژوهش حاضر ضمن بررسی مؤلفه‌های تشکیل‌دهنده محرومیت اجتماعی زوجین عهد شکن در منطقه ۲۲ تهران، با هدف تحلیل جامعه‌شناختی و ابعاد محرومیت اجتماعی و تأثیر آن بر عهدشکنی زنان به بررسی عوامل مؤثر محرومیت اجتماعی در میان این افراد پرداخت. در این مقاله با استفاده از روش داده بنیاد، مصاحبه، مشاهده و بحث گروهی با ۱۸ نفر از افراد مورد مطالعه استفاده گردیده و با روش گزینشی نسبت به انتخاب نمونه‌های آماری تا مرحله اشباع نظری در داده‌ها پرداخته و پس از تجزیه و تحلیل داده‌های گردآوری شده در میدان از طریق کدگذاری (باز، محوری و انتخابی) مقوله مرکزی «محرومیت اجتماعی»، استخراج گردید و در یک مدل پارادایمی قرار داده شد و تحلیل گردید. بر اساس این مطالعه ابعاد محرومیت اجتماعی عبارت‌اند از: بعد مادی محرومیت، بعد آموزشی محرومیت، محرومیت از اوقات فراغت، محرومیت از شبکه روابط اجتماعی و محرومیت از مشارکت اجتماعی، که این عوامل موجب عهد شکنی زنان مورد مطالعه گردیده است. در پایان عناصر محرومیت اجتماعی به دست آمده از تجزیه و تحلیل داده‌های گردآوری شده از میدان پژوهش با مطالعات موجود مقایسه گردید.

واژه‌های کلیدی: محرومیت اجتماعی، بعد مادی محرومیت، محرومیت آموزشی، محرومیت از اوقات فراغت، محرومیت از شبکه روابط اجتماعی